

բանէ ձանձրացածի մը պէս է . կարծես որ կեանքէն ալ ձանձրացեր է : () Իր ու գործունեայ մարդ մը տեսնէ՝ ինչ թե-
թեւութիւն արտորայող մարդ է , ծան-
րութիւն չունի , կ'ըսէ . իր ծուլութիւնը
ծանրութիւն կը սեպէ : () Բան մը յանձ-
նէ իրեն , վաղն ալ կրնամ ընել ըսելով՝
չընեմ . կը կարծէ որ վաղուան օրը ծու-
լութիւն չունենայ պիտի . գործք ունիմ
ըսելու ըլլաս , գործքերը գերեզմանը
կը լմննան , քիչ մը հանգչիլ պէտք է
ըսելով՝ քեզի աղէկ ծուլութեան գովա-
սանք մը կ'ընէ : () Երբ մէջ եղած բանը՝
դրսէն մարդ կը կանչէ որ գայ իրեն տայ :
Հանր մէջ իշամեղուի մը կը նմանի , ու-
րիշներուն շինած մեղը կ'ուտէ . կար-
ծես թէ իրեն արտօնութիւն մը տրուած
է որ ուրիշները իրեն համար աշխատին
ու ինքը իր հանգիստը փրնսուէ :

() Ծուլութիւնը չէ թէ միայն ինքը
ախտ մըն է , այլ և շատ ախտերու մայր
ու դայեակ . ծոյլ մարդը իր բնութեան
ախտերը կը մշակէ ու կը դարմանէ :
() Գործունեայ մարդկանց յաջողութիւ-
նը՝ ծուլին անկարելի կ'երևնայ . անոնց
առաջ երթալը բախտ կը սեպէ . չգի-
տեր որ բաղդին աջ ձեռքը գործունէու-
թիւնն է , ձախը խելք : () Երբ նախանձի
դրացիին վրայ որ իրմէ աղէկ կ'ուտէ ու
կը հագնի . չմտածեր թէ անոր բանի
գործի գնացած ատենը՝ ինքը կամ կը
պառկի կամ խաղի հետ է : () Երբ ալ
բանեցընել չունի . վասն զի մարմնոյն
ծուլութիւնն ալ աւելի մարգուն միտքը
կը ծուլացընէ . մարդուս միտքը բանալի
մը կը նմանի , ծուլութիւնը իրեն ժանգն
է . թէ որ բանեցուի , կը փայլի . թէ չէ ,
ժանգոտութիւն անգործածելի կ'ըլլայ :
() Երբ ըլլաս իրեն որ քիչ մը ժրացիր ,
ատանկով չես կրնար պարտքերդ վճա-
րել , պատասխան կուտայ որ եթէ չկա-
րենամ վճարել՝ թող պարտատէրս մտա-
ծէ : () Կարտքը կտրիճին մտրակն է կ'ըսէ
հաճիկ առակը , բայց ծուլին համար
չէ . ծոյլը պարտք մը թէ որ ունենայ ,
ինչպէս պիտի վճարեմ ըսելով՝ յուսա-
հատութենէն տասն ալ վրան կ'աւել-
ցընէ . պարտքը պարտքի մակարդ կ'ըլ-

լայ , տասը դահեկանը՝ հարիւր կ'ըլլայ ,
հարիւրը հազար . պարտք պարտքի վրայ
կը դիզուի , ինքն ալ տակը կը մնայ :
Տունը զարդարելու տեղ՝ կը մերկացը-
նէ , թէ որ չծախէ . հայրենական ժա-
ռանգութիւնը մսխելով կը սկսի , մու-
րացկանութեամբ կը վերջացընէ :

() Երջապէս ծուլութիւնը մարդս բը-
նութենէ դուրս կը հանէ . ամէն արա-
րած իրենց պաշտօնը կ'ընեն , միայն
ծոյլը աշխարհիս մէջ ամենէն անպի-
տանն է : () Երբ յաւանակը մի անգամ
մըն ալ լեզու ելէր , մարդկանց դէմ առ-
ջի բողոքը ան կ'ըլլար որ ծոյլ մարդիկը
ձգեր ու զինքը կը ծեծեն՝ գործունէու-
թիւն սորվեցընելու համար . բայց յա-
ւանակին խօսելուն կարօտութիւն չկայ .
մարդուս մտքին չէ թէ միայն անասուն-
ները , հապա նաև անշունչ արարածք
խրատիչ են . անոր համար սուրբ գիրքը
ծոյլ մարդը միջինին ոտքը կը խրկէ , որ
ծուլութիւնը թողու , ու անոր օրինա-
կովը գործունէութիւն սորվի :

*

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Երբ արդարեւ լինէր :

Երբ արդարեւ հայր ու որդի մէկտեղ նըս-
տեր կերակուր կ'ուտեն եղեր . որդւոյն
խելքը ուրիշ տեղ ըլլալով՝ կերակուրը
տաք տաք բերանը կը խոթէ , կը տաղէ ,
ու ցաւէն կը սկսի աչուրներէն արցունք
վազել . « Որդի , ինչո՞ւ կուլաս » , կ'ըսէ
հայրը . « Ողորմած հողի աղբարս միտ-
քըս եկաւ կ'ըսէ որդին : Հօրը խել-
քը տղուն խօսքերուն վրայ ըլլալով՝ ինքն
ալ տաք տաք կ'առնու կերակուրը՝ բե-
րանը կ'այրէ , ու կը սկսի աչքէն ար-
ցունք գալ : () Երբ հարցընէ որդին . « Հա-
րիկ , կ'ըսէ , հապա հրամանքդ ինչո՞ւ
կուլաս . — Ենթ համար կ'ուլամ որ ին-
չո՞ւ գքեղ ալ աղբօրդ հետ չթաղեցի » ,
կ'ըսէ հայրը :